

Petr Šabach (1951 - 2017): Opilé banány (2001)

1. Literární druh a žánr, literárněhistorický kontext, umělecký směr / tvůrčí skupina, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;
2. Doba a místo (děje);
3. Zvláštnosti kompozice;
4. Hlavní postavy a jejich charakteristika;
5. Námět, témata, hlavní motivy;
6. Jazykové zvláštnosti; 7. Kulturní souvislosti.

- 1) Obávám se, že můj otčím nezačal zrovna nejlíp, když ho naposled pustili z protialkoholního. Doplatil totiž na hrubou neznalost prostředí obyčejný cukrárny, která se mu cestou připletla do cesty. Zůstal tenkrát zcela osamoceně a bezradně zírat na prodavačku, jež (sama mu prej připomínala kremroli s příšitejma ušima) na něj mrkala a s úsměvem téměř spikleneckým šeptala cosi o tom, že právě obdržela čerstvé doboše a kalifornany. A on - odborník přes ty nejbizarnější alkoholické koktejly včetně Vídeňského taxikáře a Žižkovské brusle - tam jen stál, nejistě se rozhlížel a zkoušel si přitom představit, jak asi takový doboš vypadá. „Já nevím...“ opakoval stále, „já nevím, dejte mi třeba támhleto...“ a máchl rukou směrem k broušeným miskám plným banánů. A protože mu to moc chutnalo, dal si to ještě jednou a pak ještě několikrát a nakonec se v tý cukrárně sesul přímo pod stůl s mramorovou deskou a zůstal tam ležet až do příjezdu policie, který vyděšená kremrole hlásila, že „pán měl desetkrát opilé banány, ačkoli ona mu doporučovala čerstvé kalifornany a také doboše“. Policajti byli asi v dobrém rozmaru a odvezli blábolícího otčíma domů, ale ne přímo domů, jen před barák.
- 2) Kohoutek kokrhal i v neděli, protože kohoutci makají furt, ale kdyby mě to ráno nevbudil on, vzbudil by mě stejně sochař Fábera. Poznal jsem jeho přiopilej hlas přes dveře stejně tak jasně jako mírně blábolivej Béd'ův baryton. Nemusel sem ani vstávat, abych si domyslel, že spolu propařili celou noc.
„Di do hajzlu!“ opakoval pořád Béd'a. „Ty už si v září šedesátvosum sekal jednoho Lenina za druhým, protože si věděl, že po něm za chvíli začne bejt shánka! Co ty seš zač?! Kurva seš, nic víc...!“
- 3) „Do pytle!“ polilo mě horko. „Já sem zakop o ten poledník...Tejdny to tady vyměřovali a teď tohle...!“ Rychle sem se rozhlíd, jestli mě někdo neviděl, ale náměstí bylo v tuhle neobvyklou hodinu liduprázdný. Vyskočil sem a popad dlažební kostku, abych ty kolíky zatloukl zpátky, ale pak sem se zarazil, protože mi došlo, že konečně budu mít něco svýho. Svý obrovský tajemství. Byl sem tím provázkem dočista fascinovanej. Já jsem ten poledník posunul, a jestli na to chce někdo z vás říct, že na tom nesejde, jestli půl metru sem, nebo tam, tak je vám to akorát tak podobný. Vaše poledníky jsou totiž na hovno! A tohle je poselství příštím generacím: Nikdy si nebud'te ničím jistí (...)